

hišo v Rogateci za šolo kupiti in v seji dne 7. oktobra 1888 se je enoglasno od pričujočih odbornikov glasovalo za nakup Čokelnove hiše. V tem zapisniku so podpisani vsi pričujoči odborniki: Florijan Zeleznik, Jernej Galun, Jurij Cajzek, Simon Kores, Franc Kores, Anton Posl, Jak. Gobec, podpisatelj in sr. odbr., Martin Kitak, Ignacij Mikuš. Pri glasovanju se je zbralo res 90 glasovalcev, ali ne 78, ampak 66 jih je glasovalo zoper nakup; 12 za nakup, 12 za nakup s pristavkom: ako šola v Rogateci obstane. 114 glasov pa ni bilo oddanih in ti se štejejo torej za nakup, kakor je bilo v oklici povedano. Kdor pa ve, s kakimi lažmi se je zoper nakup delalo; da je oskrbnik graščinski pošiljal dva moža h gospodarjem, da morajo priti h glasovanju, in kako je ta gospod pravil ljudem, da mu je okrajni glavar sam rekel, da v tej hiši ne bode nikdar šole, ta se ne bo čutil, da se jih je mnogo dalo premotiti. Da g. Klanjšček ni miroval, mi je znano, ker se je okoli bahal: „Mikuša moramo zdelati.“ Naj še povem, kaj je srenjske odbornike nagibalo hišo v trgu kupiti. Šulvereinci v trgu imajo res veliko šolo; k tej šoli še sedaj plačujemo nad 100 gl. letnih stroškov; ako pa šolo zunaj trga proti Št. Jurju postavimo, bode šolski okraj trški se še bolj v našo srenjo razširjal in bode naša srenja k trški šoli še več plačati morala, kakor do sedaj. Kdor pozna naš kraj, tega ne bo tajil. Mi bi pa zunaj trga morali postaviti novo šolo za 2 razreda, za stanovanje učitelja in podučitelja. Vse to bi našo srenjo toliko stalo, da bi ne mogla šolskih stroškov nositi več. V trg plačevati in za lastno šolo, to je preveč! Rekli smo toraj: Bodimo mi za se, trg za se; in da se nam z najemščino v trgu ne bodo sitnobe delale, kupimo si sami hišo. Ako še toliko darujemo, da napravimo v tej hiši še edno šolsko sobo, imamo dvorazrednico, katera bo našim razmeram najbolj prav in nas, ker nas za denarje vse hudo stiska, ne bo stala toliko denarjev. Zraven pa imamo upanje, dobiti izvrstne učitelje, ker skušnja kaže, da se dobre učiteljske moči bolj potegujejo za šole v trgih, kakor za zakotne šole, v katere se marsikateri uriva, ki drugod ni za rabo. Da se šulvereinci bojijo zgube naših otrok in naših denarjev za svojo šolo, dobro spoznamo; zato pa naše kmete tako motijo in hujskajo. Ako zmagajo naši nasprotniki, bomo vsaj mi dobro vest imeli, da smo storili za našo srenjo, kolikor smo mogli, jo rešiti prevelikih plačil in ji pripraviti dobro šolo. Da darujem zasluženih 120 gl. za šolo, to sem že rekel in še enkrat rečem. Kar pa zadeva šolski račun, o katerem g. učitelj trdi, da je bil meseca februarja tako zmeden, velik in brez pobotnic, temu le pristavim, da je bil ravno tisti račun s tistimi pobotnicami v zadnji seji potrjen. Dodala se je temu

računu samo pobotnica šolskega sluga, ki se je navadno delala pri računu; ter so odborniki od svojih potnin še nekoliko odjenjali. Meseca februarja je bila le glava g. učitelja zmedena in smo torej morali sejo odložiti, ker se ni hotel po nobeni ceni, kakor se je že večkrat zgodilo, dnevnega reda držati. G. učitelj je že enkrat v „Slov. Gospodarji“ tajil, da je dajal veri nasprotno knjige šolarjem. Lahko postrežemo z imenom učenca, kateremu je knjigo dal, ako hoče. Zato tudi lahko spoznate, kako ta gospod resnico ljubi.

Ignacij Mikuš,
načelnik krajnega šolskega sveta.

Iz Ljutomera. (Prošnja.) Pokojni gospod Janez Žnidarič, bivši duhovnik v pokoju, je pokopan na ljutomerskem pokopališču v vrsti ondotnih pokojnih duhovnikov, pa brez vsakega znamenja ali spomenika. Zavoľjo dolgotrajne bolezni pokojni gospod ni zapustil nič premoženja, siromaški stariši mu tudi ne morejo postaviti dostojnega spomenika, zato so ljutomerski duhovniki sklenili to izvršiti s pomočjo pokojnikovih prijateljev in sošolcev. Ker sem spodaj podpisani to skrb prevzel, obračam se s temi vrsticami do prijateljev in zlasti sošolcev pokojnega Janeza Žnidariča, ter prosim, naj v kratkem meni dopslje po nakaznici, kolikor kdo more v ta namen žrtvovati, da se pokojnemu gospodu postavi primeren spomenik. Po dva ali tri goldinarje bodo mu še menda radi njegovi sošolci darovali, in ako še kateri drugi njegovih prijateljev kaj pomore, bode za prost spomenik dovolj. Kedar bode spomenik postavljen, bom spet tem potom darovnikom objavil račun in svojo zahvalo. Ivan Skuhala, dekan.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Nj. veličanstvo svitli cesar biva sedaj na Dunaji, cesarica in nadvojvodinja Valerija pa ste v Wiesbadenu. — Vozniki konjske železnice ali tramwaya na Dunaji so na veliko noč vstavili svojo službo in je bilo vsled tega veliko nemira po mestu. Treba je bilo vojakov, da so razgnali ljudi, ki so motili vožnjo tramwaya. — Vlada predloži načrt nove šolske postave v meseci maji v gosposki hiši drž. zbora, toda v razpravo pride še le jeseni. To je pač dovolj časa, da si ga gospoda ogleda do dobra in pa da se veliko — upije čez-nj. — Vzprejetišča za potepuhe vredé se vsled sklepa dež. zbora tudi po Štajarskem že to poletje. Veliko upanja nimamo za to, da bode vsled tega manj potepuhov, stroškov bode pa vsekako za deželo več. — Slov. Koroško ima samo 150 slov. učiteljev. To je vidno za veliko premalo! — Zborovanje „zaveze slov. učiteljskih društev“ se je izvršilo v dnevih 22. in 23. aprila v Ljubljani na čast gg. učiteljem in šteje zaveza sedaj 711 udov. Mi

želimo „zayezi“ prav iz srca, naj deluje z uspehom za koristi slov. učiteljstva in to bode gotovo, ako ne krene na pota liberalnih nemških učiteljev. — Dopolnilne volitve v mestni zastop Ljubljane vrše se redno in se volijo večinoma poprejšnji može. — Ljudska posojilnica v Gorici napreduje prav dobro; da-si nima veliko denarja v rokah, ravna pa s tem modro. V prvih treh mesecih t. l. je imela prometa 30.086 fl. 77 kr. — Kmetje v hribih na Primorji tožijo, da se jim godi čedalje slabše, celo pa še tistim, ki so prevzeli za visoko ceno kmetijo. Tako je pač tudi drugod. — Cesaričinja udova, nadvojvodinja Štefanija se je vdeležila o veliki noči božje službe v Trstu in sicer v cerkvi svetega Antona. Ljudstvo jo je pozdravljalo povsod spoštljivo. — Delalci pri Lloydju v Trstu so se iz večine že podali na delo, ne da bi bili dosegli, kar so želeli. — Po nekaterih krajih v Bosni so imeli dne 18. aprila precej močan potres, škode pa ni napravil. — Iz „blažene“ Ogerske se ljudje sila selijo, lani si je šlo 27.000 ljudi iskat domačije drugje, največ v Ameriko. — V okrajih Bistrica in Bič je med Slovaki lakota nastala: bode-li vlada kaj storila za ubogo ljudstvo, ni še znano, a duhovščina je že poslala do nje prošnjo za pomoč. — Poljski kat. može vdeležijo se v večjem številu kat. shoda na Dunaji, nekaj izmed njih ima tudi imenitna poročila v rokah.

Vunanje države. Kardinal sv. rimske cerkve je postal poleg drugih tudi nadškof v Pragi, grof Schönborn. — Sv. Oče Leon XIII. so vzprejeli kardinale, ki stanujejo v Rimu, v ponedeljek ter so s pohvalo omenili tudi shoda katolikov na Dunaji. — Italija, to se pravi vlada kralja Humberta, je skorej vsa v rokah freimaurerjev in zato dela z vso silo na to, da vzame kat. cerkvi pravico, kjer le more do nje. Tako pride poslej pod roke vlade tudi vsaka ustanova za ubožce. Doslej so bile le-te še v skrbi duhovščine. — V Madridu, glavnem mestu Španije, je potila na oltarji neke cerkve petarda t. j. neka vrsta streliva, ter je razneslo oltar, ljudi pa ni poškodovalo. Ne zna se, kdo jo je položil na oltar. — Ako obsodi senat, kot izredno sodišče, generala Boulangerja, je po njem, kajti vzame se mu vse premoženje in če ga dobodo v pest, zapró ga za 20 let v trdnjavo. Tožba se glasi na to, da je hotel prekucniti red francoske države. Boulanger biva sedaj že v Londonu, glavnem mestu Anglije. — Ako gre kaj vere anglijski vladi, nima irsko ljudstvo uzroka, da toži čez njo, kajti ni še bilo srečniše, kakor je sedaj, nikoli. Škoda, da Ircev nihče ne čuti te „sreče“! — Nemški cesar in cesarica sta prišla v Draždane, v gostje saške kraljeve rodbine. — V ruski armadi so se izvršile velike premembe ter stopi več častnikov zoper svojo voljo v pokoj. Brez uzroka

pa se jim to ne zgodi! — Kralju male Rumunije so napravili bakljado v den obletnice, odkar je prišel iz Nemčije ter sedel na prestol kralja. To pa še ne pravi, da je ljudstvo zadovoljno z njegovo vlado. — Po Bolgariji je sedaj nekam bolj tiho in je torej podoba, da še ostane vsaj nekaj časa vse v sedanjem redu. — Srbska kraljica, Natalija pride v začetku maja v Beligrad in pravi se, da ostane dalje časa na srbskih tleh. — Turčija izgubi brž ko ne kmalu kos zemlje, ki meji na Srbijo, in le-ta že škili po njej. — V Carjem gradu so zajeli več ruskih nihilistov in so le-ti mislili v veliki noči umoriti cara. Sedaj so jih izročili ruskim sodnijam. — Iz Afrike izve se le po času, kaj da se godi in še to ni vselej resnica. Tako še bojda ni gotovo, da je abesinjski kralj Janez umrl. Najbrž bi bila njegova smrt le Italiji sami ljuba, kajti ona bi si rada dve njegovi deželi osvojila. — V severni Ameriki je petero držav sklenilo med seboj zvezo; vsled te bi ne smelo nikoli pri njih priti do vojske. Škoda, da je to le v Ameriki mogoče.

Za poduk in kratek čas.

Škofija in nadduhovnija Ptujška.

(Dalje.)

2. Propad krščanstva v Ptuj.

V drugi polovici četrtega veka so se v Evropi začeli vršiti silni in neslišani prevrati. Iz Azije so namreč [prihrula divja ljudstva v brezbrojnih trumah v Evropo, da bi si poiskala boljše domovino. Z mogočnimi kralji na čelu in orožjem v roki prodirala so v tuje dežele in z vso silo udarila na ondotne prebivalce. Le-ti, iz svojih bivališč pregnani so napadli in pregnali jim sosednje narode in vsled tega so nastali silni pregoni narodov, kakoršnih še svet nikdar ni doživel in jih bržčas tudi ne bo. V tej žalostni dobi ljudskega gibanja in splošnega preseljevanja narodov, ki je, ako odštejemo nekaj mirnih let, trajalo blizo tri sto let, je mnogo sel in imenitnih mest, večkrat razdanih in požganih — raz površje zemlje celó zginilo, druga, med njimi Ptuj, so se sicer še ohranila, a niso nikdar več k nekdanji imenitnosti dospela.

Strašne učinke prvih navalov opisal nam je z živimi besedami l. 396. sv. Hijeronim v pismu do Helijodona tako-le: „Groza me obhaja, ako v duhu prehodim razvaline naših časov. Dvajset let in nekaj več je že, kar se med Carigradom in Julskimi planinami den za dnevom preliva rimska kri. Scitijo, Tracijo, Mezijo, Macedonijo, Dardanijo, Dacijo, Tesalonik, Ahajo, Epir, Dalmacijo in celo veliko Panonijo pustošijo, pokončujejo in plenijo Goti, Sarmati Kvadi, Alani, Huni, Vandali, Markomani. Ko,